



ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20

القاضي سليم جبران

رئيس لجنة الانتخابات المركزية

ירושלים, כ"ז בתשרי התשע"ד
1 באוקטובר 2013

השופט סלים ג'ובראן

יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

ה"ש 4/20

מר עלי בן עבד אלקאדר דהאמשה

המבקש:

בקשה לפי סעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות),
התשכ"ה-1965 (להלן: חוק הרשויות המקומיות) לקביעת היעדר
קלון

החלטה

1. המבקש מעוניין להתמודד בבחירות הקרובות לרשויות המקומיות לתפקיד חבר מועצה בכפר כנא. נוכח הוראות הדין, כפי שיפורט להלן, המבקש מנוע מלהתמודד על משרה ציבורית זאת, כל עוד לא ניתנה החלטה על ידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי בעבירה בגינה הורשע לא דבק קלון. מכאן הבקשה שלפניי.

2. המבקש הורשע, על פי הודאתו, בעבירה של החזקת נשק שלא כדין, עבירה על פי סעיף 144 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על פי עובדות כתב האישום, המבקש החזיר ברכבו אקדח. ביום 11.9.2007 נגזרו עליו שישה חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, 12 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך 10,000 ₪ (ת"פ 2371/07 (שלום-נצרת), הנשיא כ' תאופיק).

3. לטענת המבקש, לא דבק בעבירה בה הורשע קלון. לטענתו, החזיק באקדח לתקופה קצרה, ללא מחסנית או כדורים, ללא כל כוונה להשתמש באקדח למטרות פליליות. עוד מציינ המבקש בתור "גילוי נאות" כי לאחרונה הורשע בתיק נוסף בעבירה של העסקת שוהה בלתי חוקי, ונגזר עליו עונש של מאסר על תנאי וקנס.

עמוד 1 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

4. לכך יש להוסיף כי למבקש הרשעה בעבירה קודמת של החזקת נשק ללא היתר כדין משנת 2003. עם זאת, בגין עבירה זה נגזר עליו עונש מאסר על תנאי, ולפיכך הרשעה זו אינה עומדת בחזקת הקלון הקבועה בסעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות. לעניין עבירה זו, טוען המבקש כי הוא הורשע בביצוע העבירה יחד עם אחיינו, אשר הוא היה המחזיק בפועל של כלי הנשק.

עמדת היועץ המשפטי לממשלה

5. ביקשתי את עמדת היועץ המשפטי לממשלה לבקשה. לדידו, דבק קלון בעבירה בה הורשע המבקש. לטענתו, העובדה כי העבירה נשוא בקשה זו היא הפעם השנייה שהמבקש מורשע בעבירה מעין זו "מעידה על זלזול בחוק מצד המבקש, וחוסר הבנה מצידו לחומרתה של עבירת החזקת נשק ללא היתר, על הסיכון לחיי אדם הגלום בה, ועל הפוטנציאל להסלמת כל אירוע בו עלול להיות מעורב המחזיק בנשק ללא היתר" (סעיף 30 לעמדה).

6. עוד מוסיף כי יש לאבחן את מקרהו של המבקש מ-ה"ש 2/20 בעניין עדוי (השופט א' חיות, 2.9.2013) (להלן: עניין עדוי), שם נקבע כי לא דבק קלון בעבירות דומות. זאת, משום שבעניין שבמקרה דנן מדובר בהרשעה שנייה בעבירת נשק, ובעניין עדוי העבירות נעברו לא מסיבות עברייניות וללא כל כוונה לפגוע באדם (במהלך חתונה) - נסיבות שאינן חלות במקרהו של המבקש.

המסגרת הנורמטיבית

7. סעיף 7 לחוק הרשויות המקומיות קובע את הזכות להיבחר. סעיף 7(ב) מגביל זכות זו. הסעיף קובע כי פסק דין חלוט אשר גזר על פלוני מאסר בפועל מעל שלושה חודשים, וטרם עברו שבע שנים מיום סיום ריצוי העונש, מעמיד "חזקת קלון", הניתנת לסתירה בהחלטה של יושב ראש ועדת הבחירות.

8. קלון הוא מושג חמקמק. החוק נמנע מלהגדירו. "קשה לתחום במדויק את גבולותיו של הקלון, שכן הוא מאותם מושגים שקל יותר לזהותם מאשר להגדירם באופן חד" (החלטתו של יושב ראש ועדת הבחירות השופט א' רובינשטיין מיום 30.1.2013).

9. עם זאת, הפרשנות המקובלת למושג קלון היא עבירה אשר מלבד הפגם הפנימי הגלום בה מעצם הגדרתה כעבירה, היא טומנת בחובה "מטען מוסרי-ערכי שלילי,

בבחינת דופי מוסרי, הניזון מתפיסות ערכיות ואמות מידה מוסריות הרווחות בחברה" (בג"ץ 11243/02 פייגלין נ' יושב-ראש ועדת הבחירות, פ"ד נז(4) 145, 162 (2003) (להלן: פרשת פייגלין)).

10. אין בהגדרה זו כשלעצמה כדי לעזור לענייננו. נזכיר, עסקינן בקלון שאמור למנוע ממועמד להתמודד בבחירות. שלילת זכות יסוד חוקתית זו (סעיף 6 לחוק-יסוד: הכנסת), שמגולמת בה גם פגיעה בזכות החוקתית לבחור (סעיף 5 לחוק-יסוד: הכנסת), צריכה להיעשות במשורה ורק בנסיבות מתאימות (ראו: ע"ב 1/88 ניימן נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, פ"ד מב(4) 177, 185-186 (1988); פרשת פייגלין).

11. קביעה כי בעבירה דבק קלון, צריכה להתבסס על הנסיבות הקונקרטיות, אופי העבירות שנעברו, יחד עם התכלית לשמה מתבקשת קביעת הקלון (ראו: רות גביזון "עבירה שיש עימה קלון כפסול לכהונה ציבורית" משפטים א' 176 (1968); עש"מ 4123/95 אוחיון נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(4) 494, 498 (1981)). כאשר עסקינן בקלון לשם קביעה אם מועמד רשאי אם לא להתמודד בבחירות לתפקיד ציבורי, יש לבחון האם העבירה שנעברה ובגינה המועמד הורשע, תפגע ביכולתו של המועמד למלא תפקיד ציבורי עקב הפגם המוסרי שדבק בו, וכמו כן האם מועמדותו תפגע באינטרס הציבורי של אמון הציבור וטוהר השירות הציבורי (ראו: בג"ץ 5853/07 אמונה נ' ראש הממשלה, פ"ד סב(3) 445, 460-459 (6.12.2007); עש"מ 4123/95 אור נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(5) 184 (1996); תב"כ 3/01 פלאטו שרון, פ"ד נו(5) 14, 19, השופט מ' חשין).

דיון והכרעה

12. על המבקש נגזר עונש מאסר בפועל של שישה חודשי מאסר. טרם עברו 7 שנים מיום שסיים לרצות את עונש המאסר, ולפיכך עומד הוא בחזקת הקלון הקבועה בסעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות. עוד אציין כי כאמור לעיל, בשתי ההרשעות האחרות הנזקפות לחובות של המבקש לא נגזר עליו עונש מאסר בפועל, ולפיכך אין צורך לבחון האם דבק אם לאו קלון בעבירות אלה.

13. השאלה שעומדת לבחינה בבקשה זו היא האם בעבירת החזקת הנשק, בנסיבות דנן, מטען שלילי אשר מעמיד קלון, והאם אמון הציבור ויכולתו של המבקש לבצע תפקיד ציבורי ייפגעו באם ייבחר לכהונה כחבר מועצה מקומית.

עמוד 3 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

14. העבירה בה הורשע המבקש דומה לעבירות בעניין עטוי. שם קבעה השופטת א' חיות כי לא דבק קלון בעבירות החזקת נשק שלא כדין וירי מנשק חם באזור מגורים.

15. ההבדל המרכזי במקרה שלפניי מעניין עטוי הוא ההרשעה הקודמת בעבירה של החזקת נשק שלא כדין. לדידי, יש בהבדל זה, לחובתו של המבקש, כדי לקבוע כי במקרה דנן דבק קלון בעבירת החזקת הנשק שלא כדין. הרשעה בשתי עבירות נשק, כל זאת בהפרש של שנים ספורות אחת מהשנייה, מלמד כי המבקש לא השכיל לתקן את דרכיו, ובכך הביע זלזול חמור בעיקרון שלטון החוק. וכדברי בית המשפט שגזר את דינו: "חרף העובדה כי ריחף מעל ראשו חרב בדמות מאסר מותנה, מצא לנכון להחזיק אקדח ברכבו. ללמדך, שאין מורא לחוק והנאשם לא הפנים את חומרת התנהגותו" (סעיף 8 לגזר הדין).

16. אופן התנהגות מעין זה אינו ראוי לנבחר ציבור. מן הראוי כי אלו אשר מייצגים את האינטרס הציבורי וממלאים תפקידים ממלכתיים, לא יפגינו זלזול בוטה במערכת אותה הם מייצגים. לגישתי, בחירתו של המבקש לתפקיד חבר מועצה יביא לפגיעה בטוהר המידות ובאמון הציבור.

17. לכך יש להוסיף כי יש לראות חומרה מיוחדת בעבירות נשק כדוגמת זאת בה הורשע המבקש. לגישתי, יש לנקוט בעבירות מעין אלה, גישה מחמירה. זאת, נוכח הפגיעה הפוטנציאלית בשלום הציבור ובחיי אדם (ראו לדוגמא: ע"פ 6371/11 מדינת ישראל נ' הייבי (18.12.2011)).

18. אשר על כן, ומכל האמור לעיל, בעבירה בה הורשע המבקש דבק קלון. לאור זאת, אין הוא זכאי להתמודד בבחירות למועצה המקומית בכפר כנא.

ניתנה היום, כ"ז בתשרי התשע"ד (1.10.2013).

סלים ג'ובראן
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-20